

APOPHTHEGMATA,
EX PROBatis GRÆCÆ
LATINÆQUE LINGVÆ
SCRIPTORIBVS
1642

A CONRADO LYCOSTHENE collecta, &
per locos communes, iuxta Alpha-
beti seriem, digesta.

Postremâ hac editione diligenter recognita, & undecim
Apophthegmarum centuriis aucta.

Accesserunt Parabolæ siue Similitudines, ab ERASMO
ex Plutarcho & aliis olim excerptæ, deinde per
LYCOSTHENEM dispositæ, ac nunc primum
aliquot centuriis auctiores editæ.

Ex del colligo
Eatingen
C. q. n. 15.

Excudebat Iacobus Stær,
M. D. XCI.

TYPOGRAPHVS CANDIDO
LECTORI SALVTEM.

V I D nouâ hac nostrâ apophthegmatum , à Conrado Lycosthene , viro de literis & literatis optimè merito, olim per locos ordine alphabeti digestorum , editione sit præstitum , paucis indicare necessarium duximus.

Primum, quām diligenter fieri potuit errata quæ in prioribus editionibus, præcipue verò ab ipsius Lycosthenis obitu (sæpius enim iteratæ sunt) irreperant, sunt emendata : & si non diffitemus quædā inter excudendū nobis excidisse, quæ protuā æquitate & industria condonabis ac facile corriges.

Apophthegmata frequentiùs posita, superflua, abstulimus: extra suos locos posita ad classes conuenientes reduximus: quæ apophthegmatū nomine, aut lectione indigna erant, aut obscena, & ethnicā impietatem vel spurcitatem nimium redolentia deleuimus: vt operis titulo materia responderet vndique, nec quicquam occurreret quo pudici oculi vel purgatæ aures offenderentur.

Deinde titulos seu locos quosdam omissos restituimus, & multis apophthegmatum (asterisco signatorum) centuriis nostram editionem ornauimus.

Postremò, sacra quædam (sed raro) scitè dicta profanis adiunximus , vt veræ pietatis aliqua recordatione inter legendum affectus, ab Ethnicorum schola, equidem erudita, ad sinceram illam & cœlestem in sacro Dei verbo apertam , velut manu ducceris.

Porrò in hoc opere promouendo perficiendoq; suam nobis operam commodauit amicus quidam noster, Anonymus, bonarum literarum amans, & eruditoru omnium discipulus: qui iampridem apophthegmatum sacrorum vberimum thesaurum tibi colligit, quem (Deo annuente) breui in lucem emitte. His Lycosthenicis interea utere fruere, fave nobis, & vale. Ex typographa nostra , v i i . Idus Augusti, anno Redemptionis nostræ c i o . i o , x c i .

A P O P H T H E- G M A T V M L O C I C O M M V N E S,

C O N R A D O L Y C O S T H E N E
C O L L E C T O R E.

De Abstinentia.

S O C R A T E S.

Vm qui virtutem,
tanquam patriam,
intueri desidera-
bat, admonebat,
vt abstinentis simā
vitā agens, volu-
ptates omnes, vclū Sirenes, fugeret.
Stob. serm. 15.

Idem.

* Quosdam hospites suos quium
satis tenui etena excepisset, cuidam
querenti, repondit: Si boni sunt, æqua-
nimitat ferent: si mali, non est curan-
dum. Laertius.

Idem.

* Suadere solitus erat illos cibos
potusve vitandos, qui ultra sitim fa-
memq; vitandam producunt appeten-
tiam. Xenophon. Macrobi. Saturnal.
lib. 7. cap. 4.

Plato.

* Exeat præclaræ epistola Platonis
ad Dionis propinquos, in qua scriptū
est his fere verbis: Nullo modo pla-

cuit bis in die saturum fieri. Cicero
lib. vlt. Tuscul. quæst.

Bias Prieneus.

Beatum quidē cum esse dicebat,
qui & diues esset, & eupitis potire-
tur. Sed cum qui nihil concupisceret,
longè beatiorum fore. Maximus ser.
3. de Castitate.

Aristides.

Quum Græcis tributa indixisset,
ratio pauperior rediit, quantum ab-
sumplerat in peregrinatione. At qui
in tali genere functionis solent alij
meilleum opimam metere. Eo magis
ille cauit, ne quid suspicione eius-
modi constaret sibi, proinde suis im-
pendiis rem gessit. Plutar. in Græc.
apoph.

Idem.

Quū Themistocles irridet Ari-
stidis consilium, hoc agentis ut cen-
sus esset in tuto, dicens eam laudem
non esse virti, sed scrinij tutio seruatis
autum: deinde summam boni ducis
laudem definiret, scire ac praescire

A

terumque responsum : Popilius Lenas , virga , quam tenebat , duxit linea , cinctum regem dicens , Hic igitur stans consulta , & responde . Omnibus viri spiritum admirantibus , posteaquam Antiochus spopondisset se facturum , quae Romanis videnter : ita deum salutauit illum , & amplexus est Popilius . Plut . in Rom . apoph .

Cata.

Rebus deploratis cùm amici hor-
tarentur Catonem, ut ad Cæsaris cle-
mentiam configureret, respondit, Vi-
ctorum esse, & eorum qui deliquis-
sent, supplicare: Catonem nec vi-
ctum, nec captum esse, qui se per omnē
vitam inuictum præstisisset. Plut. in
vita Catonis.

Pompeius.

Audiens quosdam esse, qui iniudicarent concessum sibi triumphum : Se citius omissorum triumphum , ait, quam militibus blanditurum, simulque laureatas fasces abiecit, ut illinc inciperent direptionem. Plutarchus in apoph.

Julius Caesar.

Post attritos Tigurinos, ad urbem quandam Seiorum proficisciens, quum audiuisset Heluetios in itinere occurrere, in locum quendam mutantur se recepit: ibique copiis congregatis, & equo, cui insidere solebat, adducto: Hoc inquit, post victoriam utar in persequendis hostibus, & pedes aggressus est Heluetios. Etsam lib. 4. apoph.

Alpinia officinalis var.

Virgiliana lectione cùm præcipue
delectaretur, & terra fortè quum in
quarto Aeneidos libro legeret de
morte Didonis mouretur, ob-
stupefcentibus aliis ex re tam im-
prouisa & periculosa, Alphonsus di-

xisse fertur: An mirum vobis vide-
tur, si in morte tam celebris reginæ
(cuius motrem apud Virgilium di-
uus Aurelius Augustinus nunquam
sine lachrymis legisse fertur) terra
intremescit? Panormi. libr. 1. de rebus
gestis Alphonsi.

*Cum hinc confert apophyt de Fortitudine
dictis, est Fortitudine militari.*

De aqua lustrali.

Diagnoses.

Qum videret quendam se reli-
gionis causa aspergentem aquis
fluvialibus, ~~hunc~~ ~~in~~ ~~re~~ ~~pro~~ ~~fo~~
~~lub~~ ~~par~~ ~~scit~~ ~~ly~~ ~~sup~~ ~~quid~~ ~~pi~~ ~~com~~
~~erit~~ ~~ex~~ ~~al~~ ~~c~~: Infelix, inquit,
multum erras in Grammatica, non
absolueris aspersus, ~~ad~~ ~~ad~~ ~~ad~~
~~af~~ ~~su~~ ~~te~~ ~~li~~ ~~bi~~ ~~la~~ ~~vita~~ ~~ca~~ ~~ni~~
bus. Laert.lib.6.

Valerianaceae.

Nondum imperator, templum
Fortunæ ingrediens cum Iuliano,
hinc atque hincstantibus ædituiss.
qui aquam introeuntibus asperge-
rent, ubi vidit in chlamyde purpu-
rea guttam aquæ, pugno percussit æ-
dituum. Hoc, inquit, non est purifi-
care, sed inquinare. ~~Nonnulli tales a-~~
speculatorius appellabant purifica-
tiones. Iustus libro 8, apoph-
theravit.

**De arcanis nontemcrè
effutiendis.**

Thales.

Thales frequenter dicere solebat:
Vide ne te iniur vocet sermo.

CATALOGVS AVTORVM,
 EX QVORVM LVCVBRATIONI-
 BVIS APOPHTHEGMATA A
 CONRADO LYCOSTHE-
ne de prompta sunt.

G R A E C I.

Abdias.	Eusebius.
Aelianus Sophista.	Flauius Iosephus.
Antonius monachus.	Gr. Nazianzenus.
Appianus Alexandrinus.	Herodianus.
Ariston.	Herodotus.
Aristonymus.	Iſocrates.
Aristoteles.	Lucianus Samosatensis.
Atrianus Nicome.	Maximus monachus.
Athenæus.	Maximus Tyrius.
Callistratus.	Nicephorus Callistus.
Cedrenus.	Nicephorus Gregoras.
Clemens Alexandrinus.	Nicetas Acominates.
Demosthenes.	Pausanias.
Diodorus Siculus.	Phauorinus.
Diogenes Babylonius.	Philo Iudæus.
Diogenes Laertius.	Philostratus.
Diogenianus.	Plato.
Dion Cassius.	Plutarch. Chæroneus.
Dion Nicæus.	Polybius.
Dion Prusæus.	Polyænus.
Dionysius Halicarn.	Procopius.
Epicetus.	Socrates Constantinop.
Epiphanius.	Sozomenus.
Eusarius.	Stobæus.

P A R A B O L A R V M
Sive
S I M I L I T V D I N V M,

Quæ ex Aristotele, Plutarcho, Plinio ac Seneca,
grauissimis authoribus, olim ab ERASMO, ^{Euclio, den.}
ROT E R O D A M O collectæ, postea per ^{natu et fo-}
CONRADVM LYCOSTHENEM ad suas ^{opus remuny}
classes iuxta alphabeti ordinē reuocatæ sunt,

L O C I C O M M V N E S :

Postrema hac & omnium emendatissima editione, tum
ex Cicerone, tum ex ipso Seneca aliquot Simi-
litudinum centuriis ancli.

Excudebat Iacobus Stoer,
M. D. XCI.

TYPOGRAPHVS

LECTORI.

SI MILITV DINES olim Erasthus collegit saepius editas. Quibus titulus subiicitur ex Aristotele Plinio, in his Erasmi est collationis inuentio: quod collationis genus si quis velit exequi, & totam rerum naturam perlustrare, ingentem equidem Similitudinum thesaurum, seu potius physiologiam vberimam & creaturarū iucundam meditationem offeret. Quod epus tibi cudit vir quidam, bonarum literarū amans, & qui suam operam in hoc apophthegmatum & similitudinum volumine poliendo & augendo nobis commodauit. Porro quæ ex Plutarcho, Cicerone, Senecaque de sumpta testatur inscriptio, in his nihil Erasmus & Anonymus ille sibi vindicant præter colligendi explicandique seu disponendi laborem, & si quid laudis meretur cōmoda quibusdam in locis breuitas. Similium pelagus potest è rerum omnium naturis, & disciplinis, poetis, historiographis, oratoribus, profanis & sacris Scriptoribus aggregari. Sed Erasmus quod infinitum est noluit persequi: gustum duntaxat date voluit, vt ingenia iuuenum ad his similia conquirenda excitaret. E Plutarcho plura recensuit, quod is autor in hoc genere sic excellit, vt cum eo nemo vel eloquentissimorum iure conferti

PARABOLAE, SIVE
SIMILITV DINES A
DES. ERASMO RÖTERO-
damo , primūm collectæ , deinde
iuxta alphabeti ordinem per
Conradum Lycosthe-
nem redactæ.

A

ABDICATIO.

 T insaniit , qui fratriis imaginem ve-
neratur , corpus pul-
sat ac verberat : Ita
stultum est amare
in adoptiis nomine ,
verum fratrem abdicare , aut odisse.
Plut.

Abſtinentia.

Vt qui ſacrum exhibent , ipsi nihil
inde guſtant : Ita quidam alios acci-
piunt , ipsi abſtinentes . Plut.

Abuſus verum pernicioſus.

Prometheus , Satyrū cum primum
videns ignem vellet amplecti , admo-
niuit eum exutere contingentem , at
oculis præbere lumen , Calfacit in-
quiens , & feruit artibus : Sic eadē res ,
vtcunque vteris , aut pernicioſa eſt ,
aut vtilis . Plut.

Si multi inebriantur vino , non ob-
id incidentæ vites , vt fecit Lycur-
gus , ſed potius admouendi fontes : &
ſi multi abutantur poëtica , non pro-

tinus abiicienda , ſed adhibenda cau-
tio , vt fiat ſalutaris . Plut.

In rerū natura quæ ſpectatiffimæ
florent , celeſtrime marcescunt , ve-
luti roſæ , lilia , violæ , cūm alia du-
rent . Et in hominum vita quæ flo-
rentiffima ſunt , citiſſimè vertuntur
in diuerſum . Plinius lib. 9. cap. 15.

Polypus ſtupidū alioquin animal ,
in captandis cunctis incredibili vti-
tur folertia . Ita quidam ad ſolum
quæſtum ſuum ſapiunt , alibi pecudes
meræ . Plin. lib. 9. cap. 29.

Vina vafis infuſa è taxo factis mor-
tifera ſunt : Et ſalutaris alioquin erudi-
tio , ſi inciderit in hominem peſi-
lentē , moribus illius redditur noxia ,
Plin. lib. 16. cap. 11.

Aqua marina ad potum inutilis ,
melius fuſtinet nauem , quam fluua-
lis dulcis & potui aptior : Ita ſuum
vnaquaque ires vſum habet ſi quis
vtatur ad id , quod oportet . Plu-
tarhus .